

Olv.: Sir 3,3-7.14-17a – Kol 3,12-21 – Mt 2,12-15.19-23

A Szentcsalád hazatérése

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTBESZÉDE

KEDVES TESTVÉREK!

Szent Család vasárnapja van. Tévedések eloszlátása érdekében szeretném mondani, nem a házasság vasárnapja van, bár a házasság, a két ember kapcsolata az alapja mindennek. De ma nem ez van az érdeklődésünk középpontjában. Egy mondatot mégis szeretnék mondani ezzel a titokkal kapcsolatosan. A házastársi szeretet az nem átalakítani, nem megnevelni akarja a másikat, hanem egyszerűen gyönyörködik benne. Érdemes lenne ezen is egy kicsit elgondolkodni, talán majd egy másik szentbeszédben. A házastársi szeretet nem átalakítani, nem megnevelni akarja a másikat, hanem gyönyörködik benne és mindent azért tesz, hogy boldog legyen, kiteljesedjen a másik élete. Ennyit erről az isteni titokról.

Ezen a mai vasárnapon beszéljünk arról a legszorosabb emberi kapcsolatról, ami van a szülők és a gyerekek között. Egy kicsit azért vagyok szomorú, hogy ilyen hézagosan vagyunk itt, mert ennek a mai vasárnapnak az üzenete talán a mi korunkban a legfontosabb. Civilizált világunkban, a mi technikai világunkban állandóan a mindennapi gondokról, bajokról értekezünk és nem tudjuk, merre van a megoldás útja, akkor pontosan ennek a mai napnak az üzenet eligazíthat.-Köszönöm Béla, hogy a te családod legalább itt van, így a család vasárnapján egy kicsit más az ünnepünk.

Kedves Testvérek! Rendkívül fontos, hogy eloszlassunk bizonyos téveszméket a szent Családdal kapcsolatosan, hiszen az emberek legtöbbje nem is tartja családnak, ennek a három Személynek a kapcsolatát. Azt mondják, idilli. Könnyű volt nekik, József, Mária, Jézus, mind-mind kiváltságos Személyek, hogy lehetne itt családi kapcsolatról beszélni, egy családi életről szólni?

Testvérek, nagyon is! Ez a Család épp úgy átélte a családi életnek, a közösségi életnek a gondját, baját, megpróbáltatásait, válságát, mint akár melyik család. Legfeljebb abban különböznek a többi családtól, hogy nekik van valami orvosságuk, vagy van valami tanításuk a válsághelyzetek kezelésére, a problémák megoldására. Éppen ez az, amit Tőlük meg kellene tanulni. A válsághelyzetekre, a gondokra, bajokra legfeljebb oda kellene figyelni. Gondoljunk csak arra, hogyan kezdődik ennek a két embernek, Máriának meg Józsefnek a kapcsolata, milyen problémákkal.

Aztán hol születik meg ez a Gyermekek.

Aztán menekülniük kell Egyiptomba.

Aztán onnan visszajöhetnek, de megint máshova kell menni a Gyermekek érdekében.

Aztán, amikor ez a Gyermekek cseperedik, akkor konfliktus helyzet teremődik a szülei és közöttük tizenkét éves korában.

Aztán később, amikor elkezd a munkálkodását, akkor szinte minden szálát elszakít, mert Neki az Atyja dolgaiban kell lenni. Mindenki hallgatja az Isten szavát. Hallják az övéi, hallja az Édesanyja, nevelő apja József.

Mekkora gondok, bajok és konfliktusok ezek. Ami szembeötlő, hogy ez a Család ezeket a kérdéseket meg tudja oldani. Tudja kezelni ezeket a problémákat. Hogyan? *Ez a három Személy Istennel van kapcsolatban.*

Jézus arról szól ismételten, hogy Atyja dolgaiban kell tevékenykednie. Az Én eledelem Atyám akaratának a teljesítése.

Mária szívében hordozza azokat a szavakat, azokat az igazságokat, amik embereken keresztül érkeznek hozzá, de az Istenhez kapcsolják. Gyakran el-el gondolkodik ezeken az igazságokon.

József pedig, ahogy már erről éppen advent folyamán elméltünk is egy vasárnapon, igaz ember. Igaz ember, aki ősei hite, ősei hagyományai szerint gondolkodik, él és ez őt egy szoros kötelékkel köti az Istenhez.

Ez az alapja mindennek. Amikor a kérdéseket meg kell oldani, akkor ismételten ilyeneket hallunk, hogy jön az Úr angyala. Álmokról hallunk. Álmában kap egyik is, másik is figyelmeztetést az Úr angyalai által. Ez nagyon egyszerű, próbáljunk erre is odafigyelni és megérteni. A görögben az álom az nem alvást jelent. Nem arról van szó, hogy olyan mélyen alszanak, *hanem a lelkük mindig éber és figyel.* Ez a legfontosabb. Ahhoz, hogy az ember azak élet, a mindennapi élet kérdéseivel tudjon mit kezdeni, ahhoz figyelő emberré kell válnia.

Figyelni az Úrra! Fogékonnyá lenni az Úr válaszára!

Ez a három Személy így gondolta, akár azt is mondhatnám, ez az Úrra figyelés ez azt jelenti, hogy imádkoznak. Említést tettem valamelyik vasárnap erről is, hogy bizony sok-sok bajnak itt van a gyökere, hogy még a templomos emberek is leszoktak az imádkozásról. Pedig csak így lehet kapcsolatban lenni az Istennel. Ez a sajátos módja. Szent Ágoston mond egy ilyen furcsa mondatot: "Aki imádkozik, az üdvözü, aki nem imádkozik, az elkárhozik." Most ne feszegezzük ezt a kérdést tovább. Ez a Család, amikor az élet igazán nagy kérdéseivel foglalkozik, akkor *mindig, valóban az Úrra bízza magát!* Sok-sok mondanivalóm lenne ezzel kapcsolatosan, hogy mit is jelent ez.

Még egy szempont éppen az Úrral való kapcsolatot illetően. Mi emberek, a mi emberi, családi közösségeinkben, amikor a gyerekeink életével, jövőjével foglalkozunk, akkor általában mindenkinek az a legfontosabb, hogy hogyan készüljön fel az a gyerek az életre. Az a legfontosabb, hogy mire jut ebben a világban. Hova kell helyezkedni ahhoz, hogy boldoguljon. *Mintha elfelejtenénk azt, hogy*

*a legfontosabb, hogy megfeleljünk az Istennek,
mert aki megfelel az Istennek, az megfelel a másik embernek!*

Az összes gondunk, bajunk innen származik. Egymásnak akarunk megfelelni és hamis eszközökhöz nyúlunk. Egymást félre lehet vezetni, egymást be lehet csapni, de az Istent nem. Akinek az életében ez nem vezérfonal, hogy az Istent nem lehet félrevezetni és becsapni, az be fogja csapni a másik embert mindegy, hogy milyen szempontokért mindegy, hogy milyen céllal. Bizony ezen is el kellene gondolkodni azoknak, akik a gyerekeik mindennapjait formálják, alakítják és a jövőjükkel foglalkoznak.

Testvérek!

Egyáltalán nem konfliktus mentes ez a szent Család. Egyben mások, mint a mi családjaink, hogy Ők ezeket a bajokat, ezeket a mindennapi gondokat meg tudják oldani. Ezek fölé tudnak emelkedni. Ettől nem lesz könnyű az életük, csak éppen képesek egyik napról a másikra élni és pedig békében. Békében Önmagukkal és békében és összetartozásban egymással. Ez az egyik nagyon lényeges kérdéskör, amivel érdemes elgondolkodni ezen a mai vasárnapon.

A másik, ami talán meglehetősen a Testvérek számára, hogy ezen a mai vasárnapon, amikor a szülők és a gyerekek kapcsolatáról van szó, akkor ne arra gondoljunk, hogy mennyi problémát és fájdalmat jelent a szülőknek a fölfortyanó kamasz és a feleselő bakfis. Nem erről van szó ezen a mai vasárnapon. Talán ez az, ami a világunk közepébe talál. Itt a felnőtt szülőkről van szó. Azokról a szülőkről, mondhatnám így is, a derék hadról, akiknek saját gyerekeik vannak és még élnek a szüleik. Ennek a derék hadnak szól az üzenet. Nem azoknak a szülőknek elsősorban, akiknek gondja van a saját kamaszodó és felnőtté váló gyerekeivel. Ez csupán egy másfajta gond.

Jézus Sirák fiának a szerzője körülbelül 200 évvel élt Jézus születése előtt. A mindennapi tapasztalatokra hivatkozva hozza elő a parancsolatok közül ezt, amit hallottunk: *“ Tiszteld apádat és anyádat! ”* Bizonyára a mindennapokban valami megbillent és azért írja le ez a szent író ezt a figyelmeztetést. Miről van szó? Testvérek, egyszerűen arról van szó, hogy abban a korban a család egyensúlya azt jelentette, hogy

*a szülők gondoskodni kötelesek a gyerekeikről
és gondoskodni kötelesek azokról, akik az ő szüleik, egyszerűen a nagyszülőkről.*

Abban a korban az egyensúlyt, a mindennapok békéjét ez biztosította, hogy a felnőtt házaspárok magukra vették szüleiknek a gondját. Abban a korban ez volt a legfontosabb kérdés, mert ha ezt nem vette magára egy házaspár, akkor ez azt jelentette, hogy meg akar szabadulni a szüleitől, mert terhet jelentettek és azt jelentettek. Ezért mondtam a szentmise bevezetőjében, hogy a gyermekeinkért élünk és a második része ennek az igazságnak, hogy a gyermekeink ellenére élünk. Igenis, tudomásul kell venni, hogy a nagyszülők - félre ne értsen senki akkor, amikor ezt mondom, - a gyerekeik ellenére élnek. Tudom, hogy ez rögtön tiltakozást vált ki a legtöbb emberből, pedig ha belegondolunk abba, - függetlenül attól, hogy most a nagyszülők mi módon segítenek, - hogy igazából arról van szó, hogy a derék hadnak kell fölállalni a megöregedett, az elaggott szülőkről való gondoskodást. Ez elsősorban nem azt jelenti, hogy jó módon vannak azok a nagyszülők, vagy sem. Itt arról van szó, hogy annak ellenére, hogy

*elfogy azoknak az embereknek az ereje,
a tisztelet jegyében magától értetődő a kapcsolatunk velük.*

Ez nem pénz kérdése. Ezért mondtam, hogy valamiképpen itt van a mai kor legnagyobb problémája. Lehetne itt a nyugdíjrendszerről beszélni, az idősök ellátási kérdéseiről beszélni.

Testvérek! Abban a korban, ami lényeges volt, az igen fontos üzenetet hoz ma is. Ugyanis abban a korban, akinek nem volt gyereke, azt Isten büntetésének tartották, mert akinek nem volt gyereke, azzal mi lesz öreg korában? Éppen ezért a gyermek abban a korban Isten ajándéka volt, mert ez a gyermek az, aki valamiképpen ezt az egyensúlyt fenntartotta, felnövekedvén természetesen. Ma nem gondoljuk azt, hogy a gyermek Isten áldása és Isten

ajándéka. Felborult az egyensúly. Ma pontosan e miatt a legnagyobb gondot jelenti a világban az idősekről való gondoskodás. Igen lehet, hogy valakinek van pénze és egy idős otthonban gondoskodnak róla. *Csakhogyl-e a szeretet, amely hordozza?* Ha nincs gyereke, a pénzéért majd egy idegen fog róla gondoskodni? Nem elég a pénz és sohse lesz elég, mert elsősorban az embernek arra a szeretetre van szüksége, arra a tiszteletre van szüksége, amit ebben a korban is megkap az övéitől. Lehet itt különböző gazdasági rendszereket kitalálni. Lehet itt különböző programokról beszélni. *Ezt a kérdést a megszületett gyermek oldja meg. Senki más!* Nyilvánvaló, erről is nagyon sokat lehetne beszélni. Egy biztos, hogy ezen a mai vasárnapon, szent Család vasárnapján, Jézus Sirák fiának a figyelmeztetésére odafigyelve, ez a kérdés ma az életünk legégetőbb kérdése, a meg nem született gyerekek miatt és a társadalmi egyensúly felbomlása miatt. Nem óhajtok többet róla szólni.

Van egy harmadik kérdéskör, ami nagyon fontos a mi hívő szívünk számára. Az evangelista, aki ezzel a történettel, a szent Család történetével és egyáltalán ezekkel az eseményekkel megismertet bennünket, egy nagyon fontos üzenetet köt a lelkünkre, bíz ránk. *Jézus a Megmentő! Jézus a Messiás! Jézus az a valaki, aki beteljesíti az Isten ígéreteit. Jézus az a valaki, aki a Hűséges Istent jeleníti meg ebben a világban.* Ő a második Mózes, magyarázzák a biblikusok. Azt jelenti, hogy ez a Jézus egyáltalán nem váltotta be az emberek várákozását. Ez a Jézus nem úgy teljesítette itt a feladatát, ahogy azt mi emberek elvártuk volna, hanem ahogy az Atya akarja. A szent író, aki a Gyermekség történetét ismerteti velünk, azt akarja igazolni, hogy ez a Jézus, mindezen furcsa történetek ellenére az Isten Fia. Ezekben a kacsaringós utakban valami titok rejtőzködik. Isten görbe utakon is tud járni. Minden esetben az derül ki, hogy ez a Család Istenhez tartozik. Ez a Gyermek az Isten Fia, a Messiás. Mit nyilatkoztat ki? Azt a legfontosabb köteléket, amely az Istent az emberhez fűzi. Az Isten Hűségét és az Isten Hűsége soha sem fogy el. Ezen a mai vasárnapon ebből az a tanulság, hogy ebben az életben a legerősebb kötelék ami létezik, az az anya-apa köteléke a gyerekekkel. Ez erősebb, mint a férj és a feleség köteléke. Tudomásul kell venni. Tessék körülnézni, a házasságok tragédiája közepette is állandóan erről hallunk, *hogy az tönkre mehet, de a szülő és a gyerek kapcsolata örökre megmarad. Ez a legerősebb kötelék! Ez a kötelék csak az Istennek az emberrel való kapcsolatához hasonlítható, amely mindig megmarad.* Ez mennyire igaz, ezt mindegyikünk akkor tudja meg mit jelent ez, amikor meghalnak a szülei. Akkor döbbenünk rá, hogy valami végérvényesen elszakadt és akkor maradunk egyedül.

Testvérek!

Ez a harmadik kör, amit jó lenne átgondolni. Persze ez is több szentbeszédnek lehetne a témája. Ez a kapcsolat, ami a szülő és a gyerek között van, ez akkor élő, ha valamiképpen ahhoz a kapcsolathoz méretik, amely Isten és az emberiség között van, mert az Isten a Megmentő! Ebben az értelemben *a szülők, akik világra hozzák az életet, az emberi élet megmentői. Az emberiség megmentői!*

Ezen a mai vasárnapon, szent Család vasárnapján köszönjük meg ezt az üzenetet, amit ad nekünk az Isten Jézus, Mária és József személyén keresztül, az Ő családi kötelékein és családi kapcsolatain keresztül. *Tanuljunk tőlük!*

+ A M E N +